

TOURNEE MINERALE 2020 GETUIGENIS

KOM ERBIJ!

**SCHRIJF JE IN OP
TOURNEEMINERALE.BE**

#TOURNEEMINERALE

Greg Hower

1. Op de vriendschap!

Een maand lang geen alcohol drinken — het klinkt als een fluitje (geen champagne) van een cent. Je moet gewoon iets niét doen. Het kost je geen extra moeite. Je hoeft er geen peperdure toestellen of hypergespecialiseerde outfits voor in huis te halen, je hoeft er niet speciaal de baan voor op. Je moet er zelfs geen literatuur voor lezen of cursussen voor volgen. Je moet gewoon géén alcohol drinken. Hoe moeilijk kan het zijn?

Ik ga geregeld op fietsvakantie en tijdens die tochten drink ik doorgaans niet. Dat kost me geen enkele moeite. Een enkele keer drink ik wel eens wat, als ik bijvoorbeeld bij mensen te gast ben en ze me als blijk van hun gastvrijheid een glas wijn aanbieden. Om het samenzijn te vieren. Maar meestal ben ik alleen en houd ik het graag op de drank waarmee ik de dag doorkom, heerlijk koud water. Liefst nog bergwater, dat ik om de zoveel kilometer van de bergwanden in mijn drinkenbus laat gutsen. 's Avonds voel ik me ondanks mijn fysieke vermoeidheid vaak even fris en monter als de beekjes die die dag mijn dorst lesten, kwiek en puur. Haast doorzichtig. Ik weet dat als ik alcohol bestel die scherpte van lichaam en geest zal vervlakken. Wat geen ramp zou zijn, verre van. Het is geen religie en zondigen bestaat niet. Toch houd ik het liever op water, thee of een frisdrankje.

Fluitje van een cent dus!

Edoch... Op het einde van zowat iedere tocht neem ik me voor mijn gezonde gewoonte ook thuis aan te houden. Waarom zou ik weer gaan drinken? Wat levert dat me op? Na enkele weken sport en ijskoud water zie ik dat niet meer zo helder. Ook voor de portefeuille is water een pak gezonder. Keer op keer echter stel ik vast dat mijn voornemen thuis langzaam maar zeker... ja, verwatert en daarna definitief... verdrinkt...

'Wat zal het zijn?'

Vriend x of y vraagt het achteloos. Er staat niets op het spel. Er is geen *groepsdruk*. Toch zie ik onmiddellijk af van mijn watertje en ga resoluut voor Orval of een van de betere Trippels. Mocht ik het gevoel hebben dat mijn vriend me dat op

een of andere manier probeerde op te dringen, zou ik het meteen bij water houden. Maar mijn vriend dringt me niets op. Hij vraagt me in alle openheid wat ik wil.

Toch weet ik niet of dat juist is. Mijn vriend dringt me niets op, maar misschien de vriendschap wel. Dat gevoel heb ik toch. Het is alsof je met water (of iets anders niet-alcoholisch) voor gereserveerdheid en terughoudendheid kiest. Alsof je zegt: ja, ik ben hier nu wel, maar ik denk ook aan de dag van morgen én aan mijn gezondheid. Ik wil graag met je praten, maar ik ga heus mijn leven niet voor je opengooien. Ja, het is bijna alsof je al om 'de laatste' vroeg. Slechts met de bestelling van alcohol lijkt je op een impliciete uitnodiging in te gaan — het appèl er een onvergetelijke avond van te maken. Een avond waarin je de beslommeringen van het dagelijkse leven opzijshift, je niet aan de volgende dag denkt en je samen de vriendschap viert. Je persoonlijke grenzen laat vervloeien om die samen met de ander te verleggen en hertekenen.

Wat zal het zijn? Een gewone avond, of eentje om in te kaderen? Ben ik — zijn wij — belangrijk genoeg voor je om je privé-agenda even dicht te klappen, of niet? Blijf je veilig op eigen terrein, of ben je bereid samen nieuwe horizonten te verkennen?

Natuurlijk is er niets mis met een avond op café met één of meerdere goede vrienden en enkele heerlijke bieren erbij. Wel integendeel, er bestaan in mijn ogen maar weinig dingen die daar tegenop kunnen. Ik zal me zo'n fijne avond ook nooit beklagen, ook niet als ik de volgende dag met een houten kop rondloop — één (eventueel) minder productieve dag verzinkt in het niet bij een fijne 'doorzak'avond met vrienden. Overigens, *was heisst* productiviteit? Wie weet tot welke grensverleggende *output* de 'doorzak'avond in de toekomst nog zal inspireren?

Maar het peil stijgt snel, eenmaal de sluizen weer opengaan... Ik weet dat ik nogal gevoelig ben voor het 'vriendschapsappèl'. Ik vind het vreselijk mensen teleur te stellen — ook mezelf — en merk dat ik thuis zelden of nooit géén alcohol bestel als men me vraagt wat ik drinken wil. Maar voor ik het beseft is alcohol weer een gewoonte geworden en drink ik ook op die receptie waartegen ik opzie, of op dat feest waarvoor ik me net iets te moe voel (of juist niet), of tijdens dat optreden dat ik graag iets meer wil waarderen (of net ontzettend cool vind), of zelfs tijdens de lunch

met iemand die me licht onzeker maakt (of het omgekeerde). Alcohol wordt dan een automatisme. Medisch gezien misschien niet echt een probleem. Maar niettemin: een reflex. Als van een zuigeling die naar een tutter grijpt, ook al komt er niets uit.

Daarom dat ik de komende periode erg graag de uitdaging opneem van Tournée minérale. Ik wil zien wat er gebeurt als ik een maand lang niet inga op al die echte en verbeelde vriendschapsappèls, want ja, soms, thuis, soms mis ik mijn bergbeekjes...

2. Smalltalk

De afgelopen week was zonder enige twijfel een goede week. Ik ben fris en monter, en wrijf me in de handen als ik denk aan al het werk dat de komende periode op me wacht. Ik kan bergen verzetten.

Toch is het niet altijd even eenvoudig. Ik herlas de sprankelende en inspirerende blogteksten van Cedric Raskin rond zijn Tournée Minérale-ervaringen (precies een jaar geleden). Een van de dingen die ik daaruit meeneem is dat je je tijdens een Tournée minérale niet mag focussen op wat je jezelf ontzegt, maar dat je je moet richten op al het goede dat daarvoor in de plaats komt — tientallen alternatieve sapjes en mocktails, en *en plus* een herwonnen alertheid, energie en scherpte. Maar... wat als dat laatste het plots laat afweten?

Samen met Eva woonde ik een van de afgelopen avonden een pianoconcert bij in een parochiezaaltje. We mochten de zaal nog niet in en stonden allemaal op een kluitje te wachten. Ik stond vlakbij enkele mensen die ik vaagweg kende en er leek van me te worden verwacht dat ik hen aansprak. Maar ik merkte dat ik daar volstrekt geen zin in had. Ik wilde geen *smalltalk* voeren. Ik voelde me moe en buitengewoon saai. Ik had in het geheel niets te melden en had evenmin zin om te doen alsof ik hun namen nog zou kennen of nog zou weten wat ze uitspookten in het leven. Ik hing over mezelf als over een donkere put...

Een dergelijke bui overvalt me heel af en toe. Meestal muis ik er dan stiekem vanonder en ga naar huis om met een boek in bed te kruipen, mezelf troostend met de gedachte dat het de volgende dag vast beter zal zijn (wat gewoonlijk ook zo is). Maar ik verkeerde deze avond in gezelschap en wilde ook graag de pianist horen — die ik een beetje ken en met wie ik altijd erg leuke gesprekken heb. Er zat dus niets anders op dan een wijntje te bestellen — of twee. Want ook dat kan de bui doen overwaaien, vaak zelfs van het ene moment op het andere. Alleen... dat ging dus niet. Geen alcohol voor mij deze maand...

Tijdens het fijne concert dacht ik even dat de pianist me met zijn subtiele spel en zijn humor overheen 'de bui' aan het tillen was, maar toen ik na het concert met

Eva tegen een van de hoge tafeltjes geleund stond en we gezelschap kregen van een koppel met wie Eva vaag bekend scheen te zijn, keerde de bui in alle hevigheid terug. De man van het koppel, met wie Eva spoedig in druk overleg was, kwam me voor als een ontzettend boeiend, kleurrijk en bovendien buitengewoon rechtschapen man, tegen wie ik schrill afstak, ook al drongen zijn woorden nauwelijks tot me door, van de kaart als ik was. Om ervoor te zorgen dat zijn vrouw (of vriendin) het woord niet tot me zou richten, deed ik alsof ik zeer intens luisterde naar mijn nieuwe held. Daarna kwam ik op het idee een rondje te geven — ik zou de man worden die de drankjes ging halen... Een rol die ik — totaal niet overtuigend, hield ik mezelf voor — spoedig uitspeelde tegen de enkele bekenden die me op weg naar de toog aanklampten... 'Sorry, ik moet dringend een bestelling opnemen... We zien elkaar straks...'

'Drie witte wijntjes en...' hoorde ik mezelf zeggen aan de toog. 'En...'

Zou ik toch niet ook zelf een wijntje bestellen? Of die Westmalle Trippel die men speciaal voor mij op de toog leek te hebben gezet? Welke lezer zou niet begrijpen dat hier sprake was van een overduidelijk geval van overmacht? Als het woord *noodtoestand* ergens op geplakt mocht worden... Wie zou mij de eerste steen toewerpen?

'En... een gember Bionade. Ja, dat mag in het flesje.'

Nee, ik zou liegen als ik schreef dat het de hele week een fluitje van een cent is geweest. De avond die ik beschreef viel me moeilijk en ik miste de (schijn)oplossing van alcohol. Maar ik had het geluk iemand als Eva bij me te hebben, die haar medemens feilloos aanvoelt.

'Zullen we maar eens?' zei ze na haar wijntje.

Buiten lachte ze. 'Jij met je schijnproblemen... Jij bént helemaal niet saai. En wat dan nog? Jij mag van mij gerust af en toe lekker saai zijn. Doe maar op.' En ze slaakte een luide lange geeuw.

'Trouwens,' zei ze nog. 'De man met wie ik praatte is een grote kwal. 't Is maar dat je het weet. Hij valt op een vriendin van me, die hij op een tamelijk griezelige manier halvelings stalkt. Ik ben blij dat we hem konden afschudden.'

Ik kon een lach niet onderdrukken. En was nu toch een beetje fier dat ik niet gezwicht was, erop vertrouwend dat de energie en alertheid de volgende ochtend opnieuw present zouden zijn...

Ps: En of ze dat waren... Ik werkte de hele dag met bijzonder veel plezier aan een korte song om iedereen die meedoet aan TM een hart onder de riem te steken: <https://www.youtube.com/watch?v=uhiUIY9ZOmM>

3. Prousten op het placebo-effect

Enkele avonden geleden had ik een afspraak in mijn favoriete café met een van mijn favoriete vrienden, Nico. Ik keek er erg naar uit en was tegelijkertijd benieuwd: dit zou onze eerste ontmoeting op café worden waarbij ik nuchter zou blijven. Ik ben een hartstochtelijk liefhebber van sapjes. Maar op café met een vriend blijft er voor mij toch een hunkering naar bier uitgaan. Je drinkt op café niet omdat je dorst hebt — dat gebeurt grappig genoeg maar uiterst zelden. Drinken met een vriend op café heeft misschien eerder iets weg van een ritueel, zoals het roken van een vredespijp bij Indianen (stel ik me voor). En een sapje voelt voor mij op een dergelijk moment aan alsof ik in plaats van een vredespijp een kaars aansteek...

Onderweg wipte ik nog even binnen bij mijn favoriete koppel, Thomas-en-Nele, die achter mijn hoek wonen en wiens deur ik net niet platloop. Thomas last geregeld alcoholvrije periodes in in zijn leven en ik maakte van de gelegenheid gebruik om naar zijn ervaringen te peilen, die moeiteloos bleken te zijn. Hij miste niets, zei hij, ook niet op café. Integendeel zelfs: zonder alcohol voelde hij zich klaarder en wakkerder, wat een betere gesprekspartner van hem maakte. Van bier werd hij naar eigen zeggen loom en suf... Maar, speelde ik toch even advocaat van de duivel, gingen die sapjes op café op de duur toch ook niet vervelen?

'Ha, maar ik drink ook helemaal geen sapjes op café,' zei hij met blinkende oogjes. 'Ik drink alcoholvrij bier. Ooit al eens geprobeerd?'

Eerlijk? Het idee was nog nooit bij me opgekomen.

'De enige momenten dat ik het er lastig mee heb,' ging Thomas verder, 'is op feestjes, wanneer iedereen begint te dansen. Dan wil ik wel eens worstelen met het idee dat ik naar een film sta te kijken. En als ik toch tot dansen overga, is het alsof alle camera's plots op mij inzoomen. Tamelijk lastig...'

De avond met Nico op café was, zoals altijd, memorabel. Nico was na ongeveer een halfjaar door Proust heen en dat mocht gevierd worden. Ik liet mijn alcoholvrije Mikkeller vrolijk tegen Nico's Trippel schetteren en savoueerde gulzig zijn lyrische ode aan Marcel.

'Maar wat nu?' daagde ik mijn vriend schalks uit. 'Na Proust, wat valt er nu nog te lezen?'

'Och *joeng*,' wuifde Nico mijn geplaag weg en begon over Gombrowicz' dagboeken, waaraan hij natuurlijk al sinds enkele dagen verslingerd was en die ook ik op handen droeg.

Het was tijdens mijn derde Mikkeller — *Smikkeller*, versprak ik me bijna tegen de barman — dat ik me de bedenking maakte dat dit drankje best door de beugel kon. En onwillekeurig moest ik denken aan de episode van de *Nrc Onbehaarde Apen*-podcast die ik onlangs had beluisterd, over placebo's. Ik voelde me allesbehalve dronken, maar ik kon niet ontkennen dat ik me lichter in het hoofd voelde dan wanneer ik louter sapjes zou hebben besteld. En vooral, ik had niet het gevoel dat ik rituelen aan het schenden was. Kon het zijn dat hier sprake was van een placebo-effect?

Cruciaal bij placebo, had de podcast me geleerd, is het element der verwachting. Wie verwacht dat iets werkt, verandert daarmee wonderbaarlijk genoeg het toegediende (ook al is het louter suiker) in iets dat écht werkt. Het kusje op de knie wérkt — voor een kind dat in zijn sussende moeder gelooft. Het pilletje met niets dan suiker in wérkt — voor wie in de arts met de witte stofjas gelooft. Ik dacht ook aan de licht ontspoorde tante van een vriendin van me, die het op ieder familiefest na enkele glaasjes champagne steevast op een luidkeels zingen en dansen zette. Tot de familie na heimelijk beraad besloot haar voortaan stiekem kinderchampagne in te schenken. Resultaat? Na enkele glaasjes begon de goede dame net zo goed te zingen en te dansen... Pure placebo!

'Maar daar wringt het net,' legde ik Nico mijn overpeinzingen voor. 'Die tante geloofde écht dat ze alcohol dronk, terwijl ik toch weet dat die *Smikkeller* géén alcohol bevat. Ik heb nul niks alcoholische verwachtingen van dit spul.'

Tot ik me plots herinnerde dat het subtieler in elkaar zit en dat placebo's zelfs kunnen werken als je weet dat het om een placebomiddel gaat — althans, op voorwaarde dat er wordt bijverteld dat *werd vastgesteld* dat het werkt. Stel, de dokter zegt: 'Hier, ik geef je een flutpilletje, een bolletje suiker met wat bloem in. Maar ik

geef het aan al mijn patiënten met jouw klachten. En flutpilletje of niet, we zien dat het werkt.' De grap is: in dat geval werkt het óók!

En was dat niet precies wat er bij mij kon zijn gebeurd, nadat ik Thomas zo enthousiast over die NA-bieren had horen vertellen? Hadden zijn oogjes niet iets té fel geschitterd? Ja, had hij mij daarmee, allicht onbewust, niet te verstaan gegeven dat, alcohol of niet, die NA-bieren eigenlijk prima werkten, waarmee hij toch zekere verwachtingen bij me had gewekt?

'Schitterend!' riep Nico uit. Hij straalde — gaf licht. 'Echt schitterend! En wij maar alcohol drinken, arme duvels... Trouwens,' vervolgde hij: 'Dat is niet het enige. Naast het feit dat die Smikkeller wel degelijk alcohol bevat, een half procentje of zo, is er ook de vertrouwde smaak en geur... Dat is haast krak hetzelfde als bij gewone bieren, dus zit je onmiddellijk in dezelfde context van de avonden waarop je wel dronk, waardoor je automatisch navenante verwachtingen voor jezelf creëert....'

We schaterden het alletwee uit en lieten onze glazen nog eens tegen elkaar kletteren.

'Proust!'

4. Austerlitz en de slag tegen de valse vrienden

Ik merkte hem meteen op toen ik het café binnenkwam — alleen in een donker hoekje, niet ver van de toiletten. Had hij een schaalje met kleingeld voor zich gelegd, je had zo geloofd dat hij het *management* van het sanitair op zich nam. Een man die in een andere tijdsorde leefde dan de echte cafébezoekers, wij. Hij las geen boek, geen krant, tikte niet op een smartphone of tablet. Hij zat daar enkel. Alsof hij wachtte op iets waarvan hij heel goed wist dat het niet komen zou. Even haakten onze blikken in elkaar, maar misschien had ik me dat ingebeeld. Toen ik hem opnieuw aankeek, was zijn blik me alleszins niet gevolgd.

Nergens anders was plaats en dus belandde ik aan het tafeltje naast het zijne. Ik haalde mijn boek boven, *Austerlitz* van Sebald, dat ik voor de tweede keer las, en legde het op de hoek van mijn tafeltje. Eerst bladerde ik door een van de toog gegraste krant. De krant interesseerde me eigenlijk niet. Het leek gewoon een gepaste manier om aan mijn boek te beginnen. Maar zover kwam het niet.

'Austerlitz,' hoorde ik mijn buurman opmerken, alsof een ouderwetse examiner hem had gevraagd een boek van de schrijver Sebald te noemen. Austerlitz, correct, dank je. Volgende vraag.

'Enkele jaren geleden cadeau gekregen van een vriend,' zei ik. 'Ik dacht eerst dat het om een militair geschiedenisboek over Napoleon ging. Je kan je voorstellen hoe blij ik was — hoe goed vrienden je kennen!'

'Ik dacht eerst dat Austerlitz de schrijver was en dat die een boek had geschreven met als titel *Sebald*.'

'Wel, dat is misschien niet eens fout, als je er even over nadenkt.'

Mijn buurman ging daar niet op in, maar kwam in plaats daarvan plots met een bekentenis, die mij niet weinig overviel. Het boek, zei hij, had hem overdonderd en had hem zelfs aan het huilen gekregen. En terwijl hij glazig voor zich uit bleef staren — en voor het eerst kon ik hem beter opnemen: hij was slordig gekleed, maar zag er toch niet onverzorgd uit, al mocht hij zich wel eens scheren en zag de huid van zijn gezicht er wat vaal en gelig uit —, begon hij heel rustig te verklaren waarom het boek hem in elkaar had doen klappen.

'Weet je,' begon hij, 'die complete buitenstaander van een Austerlitz, die man die nergens thuis hoort, die iedere grond onder zijn voeten mist en wiens echte biotoop de wachtzaal van treinstationnen lijkt te zijn, die Austerlitz, *c'est moi*. Dankzij dat boek, dankzij Austerlitz, dankzij Sebald kreeg ik voor het eerst het gevoel dat ik niet alleen was. En dat,' zei hij terwijl hij me voor het eerst aankeek, 'dat heeft me de kracht gegeven om te stoppen met drinken.'

Hij keek me nu recht aan en al kon ik zijn precieze leeftijd moeilijk inschatten, het drong tot me door dat hij niet ouder kon zijn dan mij. Mogelijk was hij zelfs een pak jonger.

'Ik heb jarenlang,' vervolgde hij, terwijl hij opnieuw in de verte begon te staren, 'ik heb jarenlang gedronken. Als ik dronk, hoefde ik me geen buitenstaander te voelen. Hoefde ik niet meer alleen te zijn. Het is niet zo dat ik niemand kende. Ik kende vele mensen en was ook niet onpopulair. Waarmee ik maar wil zeggen dat het me niet aan kansen heeft ontbroken. Het punt is dat ik ze nooit heb kunnen of willen grijpen. Nog nooit in mijn leven heb ik ergens voor kunnen kiezen. Ik ben bang van engagement en zet het op een lopen als ik het gevoel heb dat mensen iets van me verwachten, hetzij in een relatie, hetzij in een job. En weet je waarom? Dat is niet uit angst om verlaten te worden of tekort te schieten. Nee, dat is het gevolg van een compleet misplaatste en volkomen doorgeslagen vorm van eerlijkheid. Ik kan me aan niets of niemand overgeven, omdat ik altijd reserves in mezelf voel en ik die niet opzij kan schuiven. Om een of andere reden schijn ik te geloven dat je maar ergens voor kunt gaan als je duizend procent van die zaak overtuigd bent. Wat dus niet voorkomt. En dus bleef ik lekker veilig hangen in het tamelijk eenzame Doolland der grote Mogelijkheden. Ik zeg *tamelijk* eenzaam, omdat ik er soms, en eigenlijk zelfs vrij vaak, gezelschap had. Jawel, de fles met haar Geest der Valse Vrienden. Als ik dronk, verdween eindelijk die wroeging in me om al die reserves van me en kon ik me pas echt overgeven. Enkel via de drank kon ik beleven wat ik van het leven verwachtte. Terwijl ik er in werkelijkheid natuurlijk alleen maar verder van af kwam te staan... Hoeveel ruiten ik in mijn dronken buien niet heb ingegooid, hoeveel bruggen verbrand... Als ik nuchter was, nam schaamte de bovenhand. Waardoor de drank nog aanlokkelijker werd.

En toen, op een dag, las ik Austerlitz. En heb ik urenlang liggen janken als een klein kind. Want in de manier waarop Austerlitz buiten het leven stond en almaar op zoek leek naar een ingang herkende ik mezelf. En wist ik voor het eerst dat ik niet alleen was. Dat er anderen als mij bestonden. Austerlitz. Sebalds. En leek er een deur voor me te worden geopend — althans, op een kier.'

'Sindsdien ben je gestopt met drinken?'

'Ja. Omdat ik er te vatbaar voor ben. Ik verwacht te veel van vriendschap en liefde, begrijp je? Ik verlang zoveel naar verbinding en eenheid dat ik mij erin verlies en het mijn echte vriendschappen en liefdes in de weg staat. Eigenlijk ben ik een mysticus. Maar dat is voor een andere keer. Ik weet dat ik veel heb verkloot. Ik heb me bij veel mensen onmogelijk gemaakt. Maar ik ben nu enkele maanden van de drank af. En ik wacht geduldig af. Tot het leven me weer opneemt en er opnieuw vrienden zullen verschijnen. Echte vrienden dit keer, geen valse. Intussentijd probeer ik niet te hard voor mezelf te zijn. En ga ik op sollicitatie,' zei hij, terwijl hij opstond en zijn jas aantrok. 'Zoals morgenvroeg.'

'Het was me een genoegen, beste...'

'Austerlitz,' zei hij voor het eerst lachend.

'Goed,' zei ik. 'Noem mij dan maar Sebald.'

We drukten elkaar stevig de hand, waarna hij verdween. En terwijl ik daar zo zat, nadenkend over wat ik allemaal had gehoord, besepte ik plots dat er enkel nog een schaalje voor kleingeld ontbrak alvorens door te kunnen gaan voor iemand van het toiletmanagement...

5. Het voorval

'Jongens, jongens!'

'Alle engelen en heiligen...'

'Mama mia!'

'Wie had dat gedacht?'

'Ja, maak dat mee!'

'Jeeeeee-zus!'

'Nee echt, dat zouden we moeten opschrijven. Zoiets... zoiets kunnen we toch niet voor onszelf houden...?'

'En dat iedereen je dan voor een leugenaar en fantast verslijt zeker? Een stuk praatjesmaker? Iemand die naar aandacht hengelt? Nee bedankt, doe mij maar liever niet...'

Even keken deze twee heren mijn richting uit, ik die iets verder aan de toog met een Nojito een boek zat te lezen — of toch deed alsof — en die alles gehoord had.

'Maar zeg eens eerlijk,' ging de een verder. 'Helemaal in het begin, toen die vrouw ons vroeg of we vijf minuutjes tijd hadden, had jij toen al iets door, of totaal niet?'

'Totaal niet! Ik bedoel... Waarom zou ik? Ik ging ervan uit dat het om een of ander marketingding ging. Tegenwoordig word ik bijna dagelijks voor zoiets gebeld. Telecomoperators die me een abonnement proberen aan te smeren... Vastgoedmakelaars die vragen of ik niet toevallig mijn appartement wil verkopen... Sinds ik werkloos ben, sta ik blijkbaar nogal hoog bovenaan bepaalde lijsten...'

'De lijsten met losers wiens zelfvertrouwen zodanig is gekelderd dat ze tegen niets of niemand nog *neen* durven te zeggen...'

'Hm, goeike! Maar nu je het zegt... Weet je dat ik het lang erg moeilijk heb gevonden om zulke mensen af te poeieren? Iedere keer weer slaagden die bellers erin mij het gevoel te geven dat ze me een gunst verleenden gewoon door mij te bellen. Ik wist dat ik gemanipuleerd werd en toch kon ik het niet tegenhouden. Iets in mij vond blijkbaar dat ik die mensen dankbaar moest zijn, alsof ik bij ze in het krijt stond. En

zelfs als ik ze eindelijk met de grootste gewetenswroeging wist af te schepen, bleef ik met een schuldgevoel zitten, alsof ik een van mijn beste vrienden had verraden. Onnozel, niet? Maar weet je wat gek is? Sinds we begin deze maand zijn begonnen met die Tournée Minérale, gaat dat mij om een of andere reden makkelijker af.'

'Hoezo?'

'Wel, ik blijf extreem kalm en zeg bijvoorbeeld zonder blikken of blozen dat ik op het punt sta een *meeting* te modereren... Let wel, geen vergadering, een *meeting*!'

'En *modereren*... Dat had ik echt niet van je verwacht. Wow, sterk!'

'Ja, af en toe varieer ik natuurlijk eens. Je kan geen héél leven *modereren*... Vorige week nog heb ik mijn tante begraven — jongens, was dat een feest! Maar gisteren, gisteren heb ik mezelf overtroffen. Ik zei die vent — met mannen gaat het toch altijd iets makkelijker, die trappen overal in — ik zei die vent dus dat ik over vijf minuten geïnterviewd zou worden door de televisie en of hij de boodschap misschien op mail kon zetten...'

'Oooooo... Jij, gore hond! Geniaal! *Televisie*, man... Echt, respect!'

'Ja, toen bleef het wel even stil aan de andere kant van de lijn...'

'Maar ja, nu je het zegt... Die Tournée Minérale... Ik volg je wel ergens... Ik bedoel... Ook ik heb het gevoel dat bepaalde dingen me makkelijker afgaan sinds we gestopt zijn met drinken...'

'Gestopt met drinken... Dat klinkt wel héél serieus...'

'Ja, ik overdrijf wat... Maar toch... Moet je even nagaan: hoeveel avonden per week zitten wij normaal op café? Drie? Vier? En hoeveel drink je doorgaans op zo'n avond? Toch makkelijk vier trappisten... Maar goed, ik wou gewoon zeggen: ik heb het gevoel dat die alcoholstop ons geen windeieren legt... Ik wou het eigenlijk nog geheimhouden, maar ik kan het nu wel verklappen: ik heb overmorgen een date...'

'Een date?!'

'Yep! Meer ga ik er niet over zeggen, maar dus... ja, ik heb een date!'

'Je bedoelt *blind*?'

'Onnozelaar! Blind... Eerder *verblind* ja — allez, ik dan toch. Echt, je had haar moeten zien... Ze stond daar, samen met een stel vrienden. Het was Fre's verjaardag en ik zat ginder met Gilles, Sander, Vicky en Bert. Af en toe hadden we oogcontact en

ik bestierf het. Normaal denk ik dan maar aan één ding: Trappist, om mijn zenuwen te bedwingen en mijn *cool* te bewaren. Maar ik denk dat ik het in het verleden daar soms net mee verpest heb...'

'Je bedoelt dat je soms wat overmoedig werd?'

'Ja...'

'En dat had je nu niet?'

'Nee, ik voelde veel zelfvertrouwen, maar op een gezonde manier. Ik was overtuigd van mezelf — als een normaal man met wie niets mis is, die er niet slecht uitziet en die bij de juiste klik ook wel iets te bieden heeft... Niets overdrevens... Ik voelde me gewoon recht in mijn schoenen staan — en die schoenen droegen me van het ene moment op het andere naar haar toe... De rest ging even vlot. Ik verkocht geen onzin of onnozele grapjes... Ik was... op een vreemde manier kalm en energiek tegelijkertijd. Ontspannen en tegelijk aangestoken en bevlogen. En toen ik haar na een fijn halfuurtje vroeg of ze zin had om eens iets te gaan drinken, stemde ze daar zonder aarzelen mee in... Voilà, c'est tout...'

'Dat. Is. Fantastisch! Echt, ik ben superblij voor je.'

'Dank je. Maar dat is wat ik zonet probeerde te zeggen toen ik zei dat die alcoholstop ons geen windeieren lijkt te leggen... Op een of andere manier voel ik me sinds enkele weken véél wakkerder en méér betrokken bij alles... alsof ik nu pas echt in de realiteit sta, begrijp je? En dat had ik daarstraks ook... Normaal zouden mijn stoppen zijn doorgeslagen of zou ik hem gepiept hebben van angst... Maar ik voelde me juist superhelder en extreem rustig... Alsof het doodnormaal was dat ik in die situatie was beland, samen met jou... terwijl, als je er even over nadenkt: komaan, hoe krankzinnig! *What are the odds?*'

'Ja, het was echt *insane!*'

'Ik wil trouwens niet weten wat er gebeurd zou zijn als we niet zo rustig en sereen waren gebleven...'

'Ja, je hebt gelijk... Zo had ik het nog niet bekeken...'

'Terwijl nu... God, man! Hoe geweldig eigenlijk!! Heus, dat ga ik de rest van mijn leven onthouden... Misschien dat ik het op een dag toch maar eens probeer neer te schrijven, want echt...'

'Och jong. Kom, we drinken er nog eentje. Hetzelfde? Almdudler?'

'Graag!'

'Santé'

6. Gezondheid!

Tournée Minérale zit erop. *Mo we gon nog niet naar huis, bijlange nie, bijlange nie!* Nee, we maken eerst nog een klein wandelingetje. Een ommetje door de buurt. We hebben zin het toeval de hand te reiken en deze avond rustig op haar beloop te laten... te kijken wat het leven ons te bieden heeft achter steeds maar weer een volgende hoek, tot het ons mogelijk bij de lurven grijpt en ons een onverwachte ontmoeting of god weet wat opdringt...

Ik 'mag' weer alcohol drinken. Dus wie weet voert mijn wandelingetje later wel 'toevallig' langs mijn quasi-stamcafé, waar een quasi-familie van vrienden en buurtgenoten me met veel liefde — én met een schuimende Westmalle — zal ontvangen... Wie weet...

Bij de volgende hoek laat ik toeval en quasi-toeval mentaal even haasje-over met elkaar spelen. Maar dan kies ik toch resoluut voor het echte toeval. Even later kruis ik een mistroostig en slechtverlicht plein langs een stuk spoorweg waarvan niemand in deze stad me met zekerheid kan vertellen of het nog in gebruik is of niet. Personentreinen rijden er niet meer, daarover bestaat overeenstemming. Maar volgens sommigen is het nog een belangrijk traject voor avondlijk goederentransport. Eén iemand verzocht ik om het woord 'avondlijk' te definiëren. Maar een derde onderbrak ons met de boodschap dat we geen spoken moesten zien, want dat dat stuk van de oude stadsomwalling allang in onbruik was. Het was economisch onrendabel. Punt. Sindsdien houd ik het erop dat de Wegen van Infrabel ondoorgrondelijk zijn. En dat het aan die kant van de binnenstad nogal spookt...

In het midden van het plein zag ik evenwel geen spook, maar een hoogzwangere vrouw wiens plastieken boodschappenzakje, in slow motion leek het, aan het openscheuren was. Minutenlang zweefden haar spulletjes door de lucht. Botervlootje, diepvriespizza, netje met aardappelen, drie blinkende rode appels, vijf kartonnen fruitsap, een fles spuitwater, een bosje verse munt en een stuk kabeljauw. Het was magisch om te zien. Alsof een perverse anti-god een barst in de realiteit had geslagen — zwangere vrouwen kon en/of mocht dergelijk onheil niet overkomen! Terwijl daar, op nog geen tien meter voor mij, deze metafysische aberratie zich in al

haar onomkeerbare glorie voltrok... Dit was grandieus! Majestueus! Dit was... bijna Stanley Kubrick!

De realiteit wilde alweer in haar voegen schieten. Mijn hulp was geboden. Ik moest deze hoogzwangere dame in nood zo snel mogelijk helpen. Maar eerst, als een bliksemschicht, werd ik getroffen door een inzicht. Al wekenlang, zo leek een goddelijke stem me te vermanen, al wekenlang klamp jij — uit journalistieke interesse voor je stukjes op zoek naar lotgenoten — op de gekste plaatsen de gekste mannen aan met de vraag of ze ervaring hebben met alcoholvrije periodes. En in al die tijd is het geen seconde in je opgekomen dat de échte ervaringsdeskundigen in deze zich aan het andere uiteinde van het seksespectrum bevinden?!

Ja, met schaamte was het dat ik op deze hoogzwangere vrouw toeliep. Niet één, maar minstens negen maanden deden deze toekomstige moeders afstand van alcohol — Tournée DNA. En met alle liefde en gediensdigheid die ik in me had bood ik de vrouw de aardappel aan die uit het eveneens gescheurde netje tot aan mijn voeten was gerold...

Terwijl ik enige tijd met deze vrouw meeliep — we waren overeengekomen dat zij die ene aardappel zou dragen en ik de rest — viel het me op hoe beleefd en voorkomend mensen zich gedroegen. Als door een of ander goddelijk teken stopten auto's eens wél als we overstaken, voetgangers maakten plaats voor ons, en zelfs honden wachtten beleefd met plassen als wij passeerden. Dat was allemaal geweldig, maar tegelijkertijd kreeg ik er kippenvel van. Alsof de vrouw naast mij in quarantaine leefde. Ja, alsof het daadwerkelijk om een spook ging... Een etherisch tussenwezen dat zowel überaards als überhemels was... Best toch niet te dichtbij komen misschien?

'Ja,' zei ze, 'zo gaat dat: mensen doen vreemd als je zwanger bent. Waardoor ik me soms een tikkeltje eenzaam voel... En ja, dan wil ik wel eens verlangen naar een glaasje witte wijn. Of een gin-tonic. Je weet wel. Gewoon om het allemaal eens lekker door te spoelen... Soms werkt het me ook hopeloos op de zenuwen dat iedereen die ik tegenkom plots ontzettend hard geïnteresseerd is in babies... Van

sommige mensen zie je dat dat menens is... Maar al die anderen... Soms wil ik echt op bepaalde mensen hun smoel slaan, snap je?'

Ik knikte begripvol. Ja, dat begreep ik.

'En ja, ook dan zou alcohol natuurlijk welkom zijn.'

'Maar daar geef je nooit aan toe?' vroeg ik schalks.

'Kijk, ik zat al in mijn derde maand toen ik doorhad dat ik zwanger was... In die eerste maanden heb ik dus wel degelijk gedronken... Ik kan mezelf dat niet verwijten, en toch valt het me zwaar... Daarom drink ik nu geen druppel meer. Geen druppel! Eigenlijk valt het me niet eens zo zwaar, hoor. Ik denk dat ik daarnet wat overdreef... En naast het feit dat ik een tweede persoontje in me draag voel ik me kerngezond en fit. Er zijn alleen van die momenten... Weet je? Ken je die momenten dat je weet dat je niet mag krabben want dat het dan nog harder gaat jeuken? Wel, heel soms heb ik dat ook met alcohol. Omdat ik weet dat het niet kan, heb ik er zin in... Hihi, grappig eigenlijk.'

'En wat geeft je dan de kracht om vol te blijven houden?'

'Hoh, wat een domme vraag: mijn kind natuurlijk.' En ze wreef over haar ronde buik als over een altaartje.

Toen ik even later in een inmiddels dichte mist, bijna zelf een spook, naar huis stapte, stelde ik me de vraag of Tournée Minérale voor mij een soortgelijke rol had vervuld. De maand zonder alcohol was prima verlopen: ja, ik voelde me haast dat bergbeekje dat me in het begin voor ogen had gestaan. En ik kon bergen verzetten. Maar natuurlijk waren er ook momenten geweest dat ik het moeilijk had gehad. Niettemin had ik volhard. En nu vroeg ik me af wat me kracht had gegeven. Was Tournée Minérale voor mij ook zo'n altaartje geweest waarop ik mijn Trappistjes had geofferd? Even twijfelde ik. Tournée Minérale — en natuurlijk ook het feit dat ik als stukjesschrijver wekelijks verslag diende uit te brengen van mijn wedervaren — had me ontzettend geholpen en had ervoor gezorgd dat deze alcoholloze maand een waar feest werd. Maar... en dat besepte ik toen ik weer aan het handgebaar van de vrouw moest denken... nee, uiteindelijk deed ik het voor mezelf en voor zij die ik graag zie...

En even had ik het gevoel dat ik zelf een foetus werd waarover een warme moederhand haar goedkeuring liet glijden...

Jawel, gezondheid!